

Kultura i Wartości

ISSN 2299-7806

Nr 33 (2022)

<http://dx.doi.org/10.17951/kw.2022.33.183-186>

Człowiek wobec prawa

VII Filozoficzna Konferencja Naukowa

„Człowiek wobec prawa”

(Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, 1 marca 2022)

Michał Stachurski

 <https://orcid.org/0000-0002-2877-3895>

Mury Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu w dniu 1 marca 2022 gościły po raz siódmy uczestników Filozoficznej Konferencji Naukowej, zatytułowanej w tym roku „Człowiek wobec prawa”. Inicjatywa ta, rozpoczęta przez dra Wojciecha Rojka oraz ówczesnego studenta filozofii Papieskiego Wydziału Teologicznego (PWT) we Wrocławiu ks. Mgra lic. Adama R. Prokopa w roku 2016 („Człowiek wobec techniki”), jest kontynuowana i znajduje szerokie grono zainteresowanych osób, zarówno po stronie zgłaszających się prelegentów, jak również uczestników chcących poszerzać swoje horyzonty myślowe. Tegoroczne wydarzenie skupiło wokół zaproponowanego tematu przedstawicieli pięciu krajowych ośrodków naukowych (Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Jagielloński, Akademia Humanistyczno-Techniczna w Bielsku Białej, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu), a także badaczy niezależnych. Tematem przewodnim była problematyka dotycząca prawa w różnych perspektywach i odcieniach.

MICHAŁ STACHURSKI, dr, Fundacja Obserwatorium Społeczne we Wrocławiu; adres do korespondencji: ul. Krakowska 57, 34–130 Kalwaria Zebrzydowska; e-mail: michal.stachurski@poczta.onet.pl

Konferencję rozpoczął słowem wprowadzającym aktualny opiekun naukowy konferencji ks. dr hab. Grzegorz Sokołowski, prof. PWT, który pełni funkcję kierownika Katedry Katolickiej Nauki Społecznej i Socjologii Religii PWT we Wrocławiu oraz prezesa wrocławskiej Fundacji Obserwatorium Społeczne. Instytucja ta od 2018 roku współorganizuje to wydarzenie wraz z PWT we Wrocławiu. Ksiądz profesor przywitał wszystkich zaproszonych gości, w tym ks. prof. dra hab. Jerzego Machnacza, który do 2018 roku pełnił funkcję opiekuna konferencji, a także ks. prof. dr hab. Włodzimierza Wołyńca, rektora PWT we Wrocławiu, oraz dra hab. Macieja Pichlaka, reprezentującego Uniwersytet Wrocławski. Następnie głos zabrał Rektor PWT, który zarówno podziękował organizatorom konferencji za włożony trud, jak również wskazał na wagę zaproponowanego tematu, również w kontekście aktualnej sytuacji geopolitycznej i wojny na Ukrainie. Zaprosił także do wspólnej modlitwy i życzył wszystkim uczestnikom owocnych obrad.

Po słowie wstępnym, wykład inauguracyjny wygłosił dr hab. Maciej Pichlak z Uniwersytetu Wrocławskiego na temat *Sens i kryzys rządów prawa. Rozważania z socjologii idei*. W treści swego wykładu skupił się na problemach związanych z relacjami między aksjologią a prawem w zakresie kryzysu rządów prawa. W dyskusji po wykładzie zwrócono między innymi uwagę na kwestie związane z umiejscowieniem pojęcia sprawiedliwości w stosunku do problemu rządów prawa. Część ta była moderowana przez ks. dra hab. Grzegorza Sokołowskiego, prof. PWT we Wrocławiu.

W pierwszej części konferencji, która została nazwana „sesją dziejową” wystąpiły trzy osoby. Sesję tę moderował dr Michał Stachurski (absolwent PWT we Wrocławiu oraz Uniwersytetu Opolskiego). Jako pierwszy głos zabrał mgr Mariusz Kępiński – badacz niezależny. Prelegent wygłosił wykład pt. *W żelaznym uścisku służb specjalnych PRL. Przypadek tajnego współpracownika pseudonim „TOMASZ” – Wydział „B” WUSW we Wrocławiu*. W swym wystąpieniu, opierając się na materiałach źródłowych, mgr Mariusz Kępiński zwrócił uwagę na kwestie związane ze sposobami, w jakie Służba Bezpieczeństwa PRL werbowała swoich współpracowników oraz jak była wykorzystywana wiedza operacyjna tychże służb. W dyskusji m.in. wskazywano na ogrom pracy, jaką wykonał prelegent

(głos dr hab. Kazimiery Jaworskiej, prof. PWT we Wrocławiu). Kolejnym mówcą była mgr Marta Ciechowicz z Uniwersytetu Wrocławskiego. Doktorantka przygotowała wystąpienie na temat *Podstawowe kategorie historiozoficzne i metodologiczne historii Joachima Lelewela*. Wskazując na konteksty historyczne, Marta Ciechowicz podkreślała i analizowała związki między historiografią, historiozofią oraz filozofią prawa. W dyskusji poproszono m.in. o doprecyzowanie tych wątków (głos ks. mgra lic. Adama R. Prokopa). Ostatni w tej części głos zabrał ks. mgr lic. Adam R. Prokop – obecnie badacz niezależny. W swoim wystąpieniu pt. *Teologiczna ambiwalencja prawa*, prelegent poruszył wątek związany z niektórymi procesami beatyfikacyjnymi i kanonizacyjnymi, konfrontując go z elementami biograficznymi niektórych świętych oraz błogosławionych. W trakcie dyskusji zadano szereg pytań. Jedno z nich dotyczyło problemu związanego z rozwojem prawa kanonicznego i relacji między przeszłością a terażniejszością w kontekście rozwoju prawa cywilnego i kościelnego (głos dra Michała Stachurskiego).

Po przerwie, prelegenci i uczestnicy, zostali zaproszeni przez ks. Adama R. Prokopa (moderatora sesji) do udziału w drugiej sesji konferencji, która została nazwana „sesją krytyczną”. W tej części prezentacje przygotowało dwóch prelegentów. Pierwszy głos zabrał dr Olgierd Pankiewicz – badacz niezależny. W konferencji gawędy, zapoznał on uczestników konferencji ze swoją biografią, umiejętnie łącząc ten wątek z akademickim problemem rozumienia, czym jest prawo, a także czym to prawo w ujęciu prelegenta powinno być. W dyskusji zadano pytania m.in. dotyczące tego, jak prelegent rozumie współczesne funkcje prawa (głos mgra Mariusza Kępińskiego). Drugi wykład wygłosił dr Michał Stachurski – obecny sekretarz konferencji i pracownik administracyjny Uniwersytetu Jagiellońskiego. W swym wystąpieniu pt. *Między komunikacją a przymusem – o formach stanowienia prawa w świetle wybranych przykładów we współczesnej filozofii prawa. Habermas, Arendt i Foucault*, mówca zwrócił uwagę na problem relacji między komunikacją a przymusem w stanowieniu prawa. W dyskusji zadano pytania m.in. dotyczące problematyki idealizacji komunikacji u Habermasa (głos ks. mgra lic. Adama R. Prokopa).

Po ostatniej przerwie, dr Michał Stachurski, moderator „sesji partykularnej”, zaprosił uczestników konferencji do wysłuchania dwóch ostatnich wystąpień. Pierwszy wystąpił reprezentujący Akademię Techniczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej dr Patryk Kujan z tematem pt. *Kluczowe elementy pracy kuratora sądowego – metody oparte na autorytecie*. Prelegent z jednej strony skupił się na kwestiach dotyczących prawnych aspektów pracy kuratora, a jednocześnie – korzystając z własnego doświadczenia – zwrócił uwagę na zakres etyczno-aksjologiczny (wymiar praktyczny) wykonywanego zawodu kuratora. W dyskusji poproszono go m.in. o doprecyzowanie niektórych wątków praktycznych (głos dra hab. Macieja Pichlaka). Ostatni wykład został zaprezentowany przez mgra Krzysztofa Małka z Uniwersytetu Śląskiego. Tytuł jego wystąpienia brzmiał: *Prawa zwierząt – dane czy uznane przez człowieka?* Prelegent skupił się na omówieniu zaproponowanego tematu w kontekście filozofii i bioetyki Tatiany Goriczewej. W dyskusji zwrócono uwagę na problem relacji między teologią a bioetyką w aspekcie ochrony praw zwierząt (głos ks. mgra lic. Adama R. Prokopa).

Na zakończenie głos zabrał dr Michał Stachurski. Jako sekretarz konferencji podziękował wszystkim prelegentom oraz uczestnikom, wskazując jednocześnie na nadzieję spotkania w ramach kolejnej, już VIII edycji konferencji w roku 2023.

Information about Author:

MICHAŁ STACHURSKI, PhD, Fundacja Obserwatorium Społeczne we Wrocławiu; address for correspondence: ul. Krakowska 57, PL 34-130 Kalwaria Zebrzydowska; e-mail: michal.stachurski@poczta.onet.pl